

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: M. A.
st. přísl. X
naposledy pobytem X

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2022, č.j. OAM-762/ZA-ZA11-ZA03-2021

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2022, č.j. OAM-762/ZA-ZA11-ZA03-2021 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní

ochrany podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nejprve shrnul azylový příběh žalobce, jak vyplývá z podané žádosti a údajů k ní sdělených. Jeho státní příslušnost je turecká, etnická příslušnost je kurdská. Je schopen se dorozumět turecky a kurdsky, je muslim a nikdy nebyl členem žádné politické strany, avšak sympatizuje se stranou HDP. Je svobodný, děti nemá. Posledním bydlištěm žadatele ve vlasti byla provincie Tekirdag, město Kapakli. Turecko opustil dne 3. 9. 2021 a doputoval kamionem až do ČR.
3. Žalobce dále při pohovoru a jeho doplnění vypověděl, že v minulosti nepobýval ve státech Evropské unie (dále jen „EU“), nebyla mu udělena víza ani povolení k pobytu a nikdy předtím nežádal o mezinárodní ochranu. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že je zdravý a s ničím se neléčí. O mezinárodní ochranu žádá, protože se asi před třemi lety přestěhoval do provincie Tekirdag a měl problém si nalézt kvalitní dobře placenou práci. Nejhorší byl podle něj přístup tureckých občanů, neboť kvůli tomu, že je Kurd, se na něj tzv. dívali skrze prsty. Nadávali mu a párkrát ho zbili. Nedokázal si najít místo ve společnosti. Žalobce dokončil v Turecku střední školu, ale vysokou školu, kterou začal studovat ve městě Burdur, nedokončil. Turecko chtěl vždy opustit. Nikdy neměl pocit, že tam patří. Neměl však dostatek financí na cestu, proto musel šetřit. Doplnil, že střední školu studoval dálkově a z vysoké školy odešel kvůli rasovým problémům a nedostatečné turečtině.
4. Žalobce v Turecku neabsolvoval základní vojenskou službu, jelikož měl vyřízené zákonné odklady, protože studoval na univerzitě a následně se z této povinnosti vyplatil. Ohledně svých problémů souvisejících s kurdským etnickým původem žadatel uvedl, že žil ve vesnici blízko Mardinu. Armáda je však z této oblasti v roce 1997 vyhnala, proto musela celá rodina žít v Kızıltepe. Do svých osmnácti let žil dotýčený tam, poté se odstěhoval do Ankary. Tam se však na něj starousedlíci „dívali přes prsty“. Bylo těžké se tam přizpůsobit. Po roce a půl odjel výše jmenovaný do Mardinu, tam žil asi rok a následně se přestěhoval do města Burdur, kde začal studovat na univerzitě. Studoval „technické záležitosti“, chtěl být specialistou na rozvody zemního plynu. I tam pociťoval, že je na něj „nahlíženo přes prsty“. Od roku 2015 žil v Istanbulu a v roce 2017 koupila jeho rodina nemovitost v Kapakli, proto se přestěhoval zpět za rodinou. V Kapakli pracoval jako ochranka v továrně. Jednoho dne ho však nějací dělníci napadli a on se s nimi popral. Měli na něj nářázky, že je Kurd. Po tomto incidentu v zaměstnání nezůstal. Poté pracoval jako dělník v továrně na plasty. V této továrně pracoval do února 2021. Dále uvedl, že není ekonomický migrant, neboť jeho rodina má dostatek peněz. Podle žalobce člověk musí starousedlíkům říci, že je Kurd. Žadatel neměl nikdy ve vlasti problémy se státními orgány. Několikrát byl na ulici kontrolován, nikdy však nebyl dlouhodobě zadržen, vyšetřován či odsouzen. Má tzv. čistý trestní rejstřík. Rvačka, která se odehrála v Burduru, byla projednávána i před soudem, avšak soudce žadatele zprostil viny. Za tu rvačku mohli Turci, nikoliv on a jeho kurdští přátelé.
5. Žalovaný při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany výše jmenovaného z hlediska důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany vycházel především z jeho vypovědi a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně

politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Turecké republice. Konkrétně vycházel z Informace OAMP - Turecko: Bezpečnostní a politická situace v zemi z května 2021, dokumentu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) s názvem Turecko: Přehled situace v Turecku z března 2021, Informace OAMP s názvem Situace na turecké straně hranice ze dne 20. 4. 2021, zprávy MV VB s názvem Zajišťovací mise v Turecku (Kurdové) z října 2019, Informace OAMP s názvem Turečtí občané kurdského původu ze dne 25. 11. 2020. Dále žalobce při seznámení s podklady doložil další dokumenty o tom, že se účastnil pochodu za práva Kurdů. Tento pochod se uskutečnil někdy v roce 2011 anebo 2012. Na základě zmíněného dokumentu byl žadateli uložen trest podmíněného odnětí svobody na dobu pěti měsíců a rovněž přišel o legitimaci, která ho opravňovala k výkonu povolání v bezpečnostní agentuře.

6. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlastní činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce neměl žádné politické aktivity, kterých by se zúčastnil, nikdy nebyl členem žádné politické strany nebo skupiny. Během seznámení s podklady pro rozhodnutí, doložil výše jmenovaný správnímu orgánu dva dokumenty. V dokumentu je uvedeno, že kvůli participaci dotyčného na nelegálním pochodu konaném někdy před deseti lety, mu byl uložen podmíněný trest odnětí svobody na pět měsíců a rovněž přišel o legitimizaci opravňující ho pracovat v soukromé bezpečnostní agentuře. K tomu žalovaný uvedl, že se jedná o události, které se odehrály před více než deseti lety. Žadatel během let následujících pobýval v Turecku, aniž by měl jakékoliv problémy anebo byl jakýmkoliv státním orgánem v dané záležitosti předvolán k výsledku. Žalovaný tedy považuje přinejmenším za velmi zvláštní, že byl žadateli odeslán dokument o jeho pětíměsíčním podmíněném uvěznění v době, kdy s ním probíhá řízení ohledně mezinárodní ochrany v ČR, neboť k bezpečnostní lustraci jeho osoby již došlo v roce 2016, kdy o legitimizaci pro práci v bezpečnostní agentuře žádal poprvé. Načasování a velmi dlouhá doba od konání pochodů v roce 2011 anebo 2012 a kvalita předložených dokumentů budí značné pochyby.
7. Žalobce navíc v průběhu správního řízení navíc neuváděl, že by se v Turecku účastnil jakýchkoliv demonstrací. Pronásledování obvykle zahrnuje dlouhodobé sledování policií a dotírání bezpečnostních složek, potírání disidentských aktivit, věznění, nucená přesídlení, zásahy tajné policie proti veřejnému vystupování a cílené bránění v uplatňování politických a občanských práv. Musí být patrný adresný zájem veřejná moci zaměřený proti jednotlivci, který svojí minulostí naplňuje profil dlouhodobého oponenta vládnoucího režimu. Nic z popsaného ale nelze v tomto případě zachytit, neboť se v něm celá věc zužuje na jeden starý incident, který byl potrestán jen podmíněčně.
8. Žalovaný dále hodnotil situaci Kurdů v Turecku dle Informace MZV Turecko: Turečtí občané kurdského původu z listopadu 2020. Kurdové mají právo na podporu v nezaměstnanosti a mohou využít po omezenou dobu finanční podporu, rovněž je jim poskytnuta podpora technická i možnost absolvovat rekvalifikační kurzy. Osoby s kurdským původem jsou v současnosti hojně zastoupeny mezi podnikateli, úředníky, i např. známými herci a ostatními umělci či sportovci. Kurdskou identitu v turecké

společnosti navíc neprozrazuje jméno dotyčného, vzhled a ani jazykový projev. Jen v Istanbulu žije něco okolo 2-4 milionu Kurdů. V zemi dochází k urbanizaci Kurdů, kteří přichází z méně rozvinutého východu do velkých měst. Ve městech jako je Istanbul, Ankara, Izmir, Adana či Mersin jsou Kurdové hojně zastoupeni. Dle informací tureckého ombudsmana došlo k velkému posunu kupředu ohledně postavení Kurdů ve společnosti. Kurdové mohou studovat na univerzitách v kurdštině, kurdsky se hovoří při soudních procesech, televizní i rozhlasové vysílání probíhá v kurdštině a diskriminace z důvodů etnické příslušnosti je podle něj protizákonná a trestná. Podle dokumentu mají Kurdové obdobná práva jako ostatní občané co se týče vzdělání, zaměstnání, bydlení i dalších aspektů každodenního života. Žalovaný uzavřel, že je v Turecku pro Kurdy možnost důstojného života bez omezení či pronásledování. Kurdové mohou žít ve všech oblastech Turecka a vykonávat nejrozličnější zaměstnání. Z dostupných informací tedy nevyplývá, že by Kurdové byli v Turecku příznačným způsobem znevýhodňováni. Ze situace o Turecku dále vyplývá, že tento stát je fungující republikou s demokratickým systémem, kde je možné vyjadřovat své stanovisko skrze svobodnou politickou volbu (viz Informace OAMP - Turecko: Bezpečnostní a politická situace v zemi z května 2021). Sám žalobce v doplňujícím pohovoru uvedl, že na první pohled nelze rozeznat to, zda je Turek či Kurd, dále dodal, že člověk musí starousedlíkům ve velkých městech říci, že je Kurd, aby to poznali. Výše jmenovaný navíc poznamenal, že mluví plynule turecky, turečtinu užívá od mala a dokonce v tomto jazyce i studoval. Z informací výše uvedených tedy jasně vyplývá, že žadatelův kurdský etnický původ nelze považovat za faktor, který by měl či mohl ovlivnit to, jak na něj cizí lidé nahlízejí.

9. Dále žalovaný hodnotil též podmínky pro udělení doplňkové ochrany žalobci. Dovodil, že v zemi původu žadatele neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případné vycestování žalobce po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žadatelem nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Žalovaný uzavřel, že vycestování dotyčného do jeho vlasti není s mezinárodními závazky ČR dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

III. Žaloba

10. Žalobce především namítá, že rozhodnutí žalovaného je jako celek nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný zcela nedostatečným způsobem posoudil důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobcem, a to jak jednotlivě, tak ve svém souhrnu. Důvodem žalobce pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice byla obava z pronásledování z důvodu jeho kurdské etnické příslušnosti. Žalobce se rovněž obával, že v případě návratu do země původu bude čelit nebezpečí vážné újmy představované ohrožením na životě a zdraví. V Turecku totiž žalobce jako etnický Kurd čelil diskriminaci ze strany většinové společnosti, ale rovněž byl několikrát obětí fyzického napadení.
11. Žalobce rovněž uvedl, že v souvislosti s účastí na pochodu na podporu Kurdů s ním bylo zahájeno trestní stíhání a byl mu uložen podmíněný trest. Žalobce vyzdvihuje, že jeho příbuzní (strýcové) jsou členy Lidově demokratické strany (turecky Halklarm Demokratik Partisi, dále jen „HDP“) a v současné době jsou uvězněni v souvislosti se svou aktivitou v rámci strany HDP. Žalobce sám je rovněž příznivcem strany HDP. Žalobce je přesvědčen, že je policie v Turecku naladěna rovněž proti této etnické

skupině a nelze se u ní domoci zastání. Žalovaný v napadeném rozhodnutí tvrzení žalobce a jeho uváděné důvody nedostatečně posoudil, když se zejména zaměřil pouze na obecnou situaci kurdské národnostní menšiny v Turecku. Žalobce je přesvědčen, že žalovaný neprovedl dostatečně individuální posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR.

12. K naplnění podmínek pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu žalobce namítal následující tvrzení. Předně zpochybnil základní charakteristiku vztahu státního tureckého režimu ke Kurdům. Žalobce vyzdvihuje, že žalovaný správní orgán nepřihlédl ke všem relevantním informacím o kurdské menšině v Turecku. Žalobce zdůraznil s odkazem na různé internetové zdroje, že Turecko nelze vykreslit jako stát založený na občanském principu, kde nedochází k rasovému, etnickému či jinému pronásledování. Podle zpráv o zemi původu žalobce však není situace Kurdů v Turecku nikterak dobrá - Kurdové čelí nenávisným útokům, a to dokonce i ve velkých městech. Rovněž dochází i k diskriminaci ze strany státních orgánů. Kurdové v Turecku čelí fyzickému násilí ze strany většinové společnosti. Jsou evidovány případy, kdy jsou osoby bity například jen kvůli tomu, že na veřejnosti hovoří kurdsky. Evidovány jsou i případy nenávisně motivovaných vražd Kurdů. Podle dostupných informací se počty nenávisně motivovaných trestných činů vůči osobám kurdské národnosti za poslední dobu zvýšily. I když v Turecku žije velký počet Kurdů, nemění to nic na situaci, že tato skupina obyvatel čelí diskriminaci, sociální ostrakizaci a v mnoha případech také násilí. Ve společnosti je nenávist vůči tomuto etniku stále rozšířená. Pokračující kriminalizace aktivit strany HDP k rovnosti všech obyvatel podle Ústavy nepřidává a podněcuje další diskriminaci Kurdů. Žalobce se na základě výše uvedeného domnívá, že by v případě návratu do země jeho původu mohl být vystaven nebezpečí pronásledování z důvodu jeho etnické příslušnosti.
13. Žalobce s ohledem na uvedené rovněž vyzdvihuje skutečnost, že stát by mu nebyl schopen zajistit ochranu před pronásledováním, potažmo vážnou újmu. Pokud by se totiž žalobce obrátil na policii, hrozilo by, že se mohl stát terčem policejní zvůle. Podle dostupných informací je represe Kurdů ze strany policie častým jevem. Od roku 2019 došlo k celkem 4771 porušení práv Kurdů ze strany policie. Turečtí zástupci pak podali na celkem 4907 žalob za účast na veřejných protestech. Podle zpráv organizace Human Rights Watch se počty případů nelidského zacházení, policejní brutality a mučení za poslední roky výrazně zvýšily. Podle některých informací policie je na Kurdy cíleně zaměřena, co se týká například veřejných projevů apod. Turecká policie je pak dokonce v některých trestních věcech, kdy je obětí kurdské národnosti, nečinná a nevyvíjí dostatečné úsilí vedoucí k odpovědnosti pachatele.
14. Žalobce se domnívá, že naplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany, a to právě na základě ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu. Žalobci totiž hrozí v případě návratu do vlasti vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Vážná újma, která žalobci hrozí, je představovaná mučením či jiným nelidským zacházením, podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu; ale také tím, že by žalobcovo vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.
15. Žalobce považuje odůvodnění k doplňkové ochraně podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu za nedostatečné, neboť mu v případě návratu do země původu

prokazatelně hrozí vážná újma na životě a zdraví. Žalobce zopakoval svou argumentaci vyplývající z dostupných informací o Turecku týkající se represe Kurdů. Dále žalobce poukázal na to, že i když žalovaný neodkázal na žádný konkrétní rozsudek Evropského soudu pro lidská práva, je zřejmé, že závěr, který je citován v předcházejícím bodě žaloby, a který žalovaný používá ve své rozhodovací praxi, vychází z rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 3. 1993 ve věci *Costello-Roberts proti Spojenému království*, stížnost č. 13134/87. Tento závěr však nelze aplikovat na případ žalobce z hlediska posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany.

16. Žalobce zdůraznil, že ochrana zajišťovaná státem v Turecku není dostačující. Na základě uvedeného lze dospět k závěru, že závěry o možnosti ochrany zajištěné státními orgány Turecka jsou nesprávné. Lze mít za to, že obavy nelidského či ponižujícího zacházení a rovněž i obavy o život jsou v případě návratu žalobce do vlasti důvodné a není možné tvrdit, že hrozba žalobci reálně nehrozí. V případě nutnosti návratu by hrozilo, že žalobce bude vystaven zacházení, jež by bylo v rozporu s ustanovením čl. 3 Evropské úmluvy.
17. Žalobce konečně namítl, že bylo porušeno jeho procesní právo na jednání v jeho mateřštině. Žalobce totiž požadoval tlumočníka z jazyka kurdského, ale žalovaný zajistil tlumočníka z jazyka tureckého. Později během správního řízení však žalobce vyjádřil, že tlumočnickům do jazyka tureckého rozumí špatně, a že požaduje tlumočníka do jazyka kurdského. Žalobce se rovněž v tureckém jazyce nedovede detailně vyjádřit a vůči tlumočnickům do jazyka tureckého neměl důvěru. Na žalobce byl vyvíjen nátlak, aby s tlumočením do turečtiny souhlasil. Žalobce nabyl dojmu, že pokud s provedením pohovoru v jazyce tureckém nebude souhlasit, může to mít negativní dopady na jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Stížnost žalobce na tento postup byla shledána jako nedůvodná. Ze všech shora uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému.

IV. Vyjádření žalovaného

18. Ve svém vyjádření ze dne 10. 3. 2022 žalovaný uvedl, že z azylového příběhu žalobce plyne, že jeho dosavadní zkušenosti nenásvědčují důvodnosti obav z nebezpečí pronásledování, kterému by mohl v případě návratu čelit právě pro příslušnost ke kurdskému etniku. Sám žalobce potvrdil zjištění žalovaného, že rozdílnost mezi kurdským a tureckým etnikem není vizuálně patrná. Povaha tvrzených problémů ve vlasti nenásvědčovala riziku vážné újmy žalobce pro případ jeho návratu a tím méně pronásledování. Navzdory žalobním konstatováním o zhoršující se situaci kurdského etnika v Turecku žalobce ve správním řízení nepředložil konkrétní okolnosti svědčící o výskytu problémů, jež by v jeho konkrétním případě odůvodňovaly udělení mezinárodní ochrany. Sám v souvislosti s opakovanými pouličními lustracemi své osoby policejními hlídkami uvedl, že mají z Kurdů strach, nikdy ale nebyl dlouhodobě zadržen nebo vyšetřován či odsouzen a má v Turecku čistý trestní rejstřík, v případě rvačky byl zproštěn obžaloby.
19. Žalobce byl pouhým sympatizantem strany HDP, nebyl členem žádné politické strany nebo skupiny, nehovořil o své účasti na demonstracích. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odůvodnil své pochybnosti k žalobcem následně doloženému dokumentu o

uložení podmíněného trestu odnětí svobody na 5 měsíců pro účast na nelegálním pochodu před asi deseti lety. Poukázal na to, že se žadatel snaží doložit incident, k němuž mělo dojít před značnou dobou a který byl navíc potrestán jen podmíněčně.

20. Na základě posouzení žalobcových sdělení v kontextu s podkladovými informacemi pak v rámci posouzení důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu uzavřel, že žadatelův kurdský etnický původ nelze považovat za faktor, který by měl či mohl ovlivnit to, jak na něho cizí lidé nahlíží. V případě problémů se soukromými osobami měl žalobce k dispozici možnost obrátit se na příslušné turecké orgány. Pokud této možnosti z vlastní vůle nevyužil, nelze z tohoto jeho postoje dovozovat nedostupnost možnosti řešit jeho potíže cestou využití dostupných prostředků vnitrostátní ochrany. Namísto toho žalobce preferoval vycestování ze země, a to nelegální cestou. Z jeho sdělení v průběhu správního řízení vyplývá, že k takovému kroku byl odhodlán již dlouho, neboť se v Turecku necítil dobře, lidé se na něho dívali skrz prsty. Přitom je z jeho slov zřejmé, že nebyl omezen v možnosti volby místa pobytu v rámci Turecka, čehož také opakovaně využil. V zemi studoval a vykonával rovněž různé práce, přičemž poukázal na to, že měl problém najít „kvalitní práci“ a nebyl spokojen s výší výdělku. Ani tyto skutečnosti však nelze považovat za pronásledování či vážnou újmu.
21. I žalobcova další sdělení týkající se volby způsobu vycestování daleko spíše než důvodným obavám z pronásledování či ze skutečného nebezpečí vážné újmy nasvědčují jeho prosté snaze legalizovat svůj zdejší pobyt iniciováním řízení o mezinárodní ochraně, aniž by jej k tomu ale vedly skutečnosti z hlediska mezinárodní ochrany důvodné. Čistě subjektivní povahu pak má i jeho vysvětlení, proč nevyužil standardního postupu k získání víza, aby mohl z Turecka do ČR vycestovat legálně. Vzhledem k obsahu skutkových zjištění, jež by mohla být potencionálně významná z hlediska § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu nelze považovat správní rozhodnutí za nedostatečně zdůvodněné ani v pasáži vztahující se k tomuto zákonnému ustanovení. Z příběhu žalobce nevyplyvá přítomnost okolností svědčících o existenci skutečností, jež by mohly být předpokladem pro udělení doplňkové ochrany právě dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.
22. K námitkám souvisejícím s tlumočením do turečtiny odkazuje žalovaný na obsah doplňujícího pohovoru, v němž žalobce výslovně sdělil, že kurdština je mu jako jazyk příjemnější, ale turecky se domluví také velmi dobře a po celý život. Nemá problém hovořit turecky, kurdština byla prostě jeho preferencí. V turečtině i studoval na univerzitě. Vzhledem k těmto sdělením považuje žalovaný výhrady stěžovatele za čistě účelové, svým postupem v souladu s ustanovením § 22 odst. 1 zákona o azylu jej na právech nezkrátil, jakkoli se takový dojem snaží obsahem žalobních námitek navodit.
23. Žalovaný nesouhlasí s tvrzenými riziky, jež žalobce odvozuje od pouhé skutečnosti, že je Kurd, a poukázal na to, že ve vlasti zůstali i četní příbuzní žalobce. Sám žalobce uvedl, že není ekonomickým migrantem, jeho rodina je dobře finančně zabezpečena, posílá mu peníze z Turecka, žalobce nepracuje a žije u kamaráda. Stěhování Kurdů v rámci Turecka i pohyb mimo ně není samo o sobě jevem natolik mimořádným, aby budilo důvodné obavy z pronásledování či ze skutečného nebezpečí vážné újmy. Z uvedených důvodů navrhl žalovaný zamítnutí žaloby.

V. Posouzení věci krajským soudem

24. Žaloba **není důvodná.**

25. K první skupině žalobních námitek, které se týkají podmínek pro udělení azylu (§ 12 zákona o azylu), krajský soud uvádí následující. V první řadě se krajský soud neztotožňuje se žalobcem, že by úvahy žalovaného k naplnění znaků pronásledování v případě žalobce byly nepřezkoumatelné. Žalovaný shromáždil dostatek podkladů ve správním spisu, aby mohl azylový příběh žalobce přezkoumatelně vyhodnotit. Z tvrzení žalobce vyplývá, že neměl potíže se státními orgány, vyjma incidentu se rvačkou v Burduru, kde byl prověřován policií. Výsledně však nebyl obviněn on ani jeho kurdští přátelé, kteří se incidentu měli zúčastnit. Nešlo o jedinou rvačku, které se žalobce zúčastnil, avšak pro žádnou z nich nebyl trestně stíhán. Jinak žalobce v Turecku požíval všechna občanská práva, vystudoval střední školu a nějakou dobu studoval i na univerzitě, poté pracoval v několika profesích. Podle jeho vlastních slov je jeho rodina spíše zámožná, tudíž rozhodně nelze usuzovat, že trpěl v Turecku hmotnou nouzí. Jeho hlavní důvody odchodu z vlasti spočívaly v subjektivní rovině, neboť se žalobce necítil v Turecku dobře (jako ve své vlasti) a pociťoval otažité či nevraživý přístup (narážky) ze strany turecké většiny kvůli svému kurdskému původu.
26. Krajský soud je toho názoru, že azylový příběh žalobce nenese žádné stopy cíleného (individualizovaného) pronásledování ze strany turecké státní moci. Incidentsy, které žalobce v Turecku zažil, obecně vůbec nesouvisely s jeho politickými postoji (sympatie k politické straně HDP). Žalobce zcela jednoznačně nelze považovat za žádného politického aktivistu. Ani tvrzená jedna účast na demonstraci (v roce 2011 nebo 2012), kterou argumentoval až při seznámení s podklady pro rozhodnutí dne 4. 1. 2022, ze žalobce politického aktivistu nečiní. Tato demonstrace nijak nesouvisela s pozdějším odchodem žalobce z Turecka. Následkem toho měl žalobce (v důsledku tvrzeného podmíněného odsouzení za účast na demonstraci) přijít o svou ID kartu, která ho opravňovala k práci v bezpečnostní agentuře. Žalovaný tato tvrzení akceptoval a v napadeném rozhodnutí dostatečně vyhodnotil, nicméně ani to nezměnilo jeho pohled na chybějící znaky pronásledování žalobce. Krajský soud s tímto názorem souhlasí. Tvrzené problémy žalobce v Turecku nedosahují intenzity pronásledování v rozměru uplatňování politických práv žalobce (§ 12 písm. a) zákona o azylu].
27. V druhé skupině žalobních námitek žalobce poukázal na svůj kurdský původ a obecně nepříznivou situaci kurdské menšiny v Turecku, lze k tomu poznamenat následující. Krajský soud se předně ztotožňuje se žalovaným v tom, že příslušníci poměrně početné kurdské menšiny mohou být v turecké společnosti vystaveni určitým projevům nepřátelského chování či ústrkům, což ostatně vyplývá také z informací o zemi původu, které byly do správního spisu založeny. Současně však krajský soud musí dát žalovanému za pravdu rovněž v tom, že se nejedná o okolnosti, které by bylo možné obecně považovat za projevy systematické nebo státem řízené diskriminace či perzekuce kurdské menšiny, což by mohlo naplňovat znaky pronásledování podle příslušného ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu.
28. Ke stejnému názoru ostatně opakovaně dospěl také Nejvyšší správní soud, a to například ve svém rozsudku ze dne 30. 4. 2020, č. j. 7 Azs 127/2019 – 54, uvedl, že: „*Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že v poslední době odmítl kasační stížnosti založené na námitce nesprávného posouzení otázky pronásledování kurdské menšiny v Turecku např. v usnesení ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018 - 28, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018 - 30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 - 46, ze dne 7. 11. 2019, 2 Azs 75/2019 - 46; podrobně se*

pak touto problematikou zabýval např. v rozsudku ze dne 11. 9. 2012, č. j. 4 Azs 34/2011 - 154, či ze dne 10. 12. 2015, č. j. 9 Azs 250/2015 - 23. Již dříve uvedl, že se „zabýval také postavením kurdské menšiny v Turecku, přičemž v souladu s ustálenou rozhodovací praxí dospěl k závěru, že obtíže spojené s příslušností k této etnické skupině nedosahují intenzity pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) či b) zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona. Kasační stížnost obsahuje značně obecná tvrzení o tom, že po státním převratu, k němuž došlo dne 15. 7. 2016, se v důsledku následující reakce státní moci a intenzivních opatření vůči domnělým pučistům, politickým oponentům a jiným osobám, mohou za určitých okolností některé osoby obávat pronásledování. (...) Tyto obavy z pronásledování by mohly být namísto zejména u politicky aktivně činných osob, resp. osob zapojených do neúspěšného státního převratu, takové skutečnosti však stěžovatel neuvedl“ (usnesení ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018 - 28). Dále taktéž naznal, že „nelze stěžovateli přisvědčit, že by kurdští příslušníci v Turecku byli na celém území státu tak běžně a závažně pronásledováni, že by tato skutečnost zakládala důvod pro udělení mezinárodní ochrany“ (usnesení ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 - 46).

29. Krajský soud samozřejmě nepochybně skutečnost, že v individuálních případech může být příslušnost ke kurdské menšině azylově relevantní, pokud k ní přistoupí další okolnosti, které svědčí o tom, že žalobce byl v zemi původu pronásledován na základě některého z azylově relevantních důvodů. Mezi ně nepochybně patří také politické přesvědčení, popř. přímo aktivní podpora politických uskupení, které jsou vládnoucí mocí považovány za teroristické organizace, což je poté spojeno s různými projevy pronásledování či represe ze strany státních orgánů. Žalobce sám však žádným politickým aktivistou ani členem strany HDP nebyl a kvůli pouhým sympatiím k tomuto politickému subjektu nečelil žádným skutečným problémům. Pokud žalobce tvrdí, že jeho příbuzní jsou členy strany HDP a jsou kvůli tomu ve vězení, jedná se o tvrzení, které žalobce ve správním řízení vůbec nezmínil, a to ani při seznámení s podklady, kde zmiňoval pouze své problémy se získáním bezpečnostní prověrky (ID karta). Krajský soud považuje tato tvrzení za účelová, a proto podle jeho přesvědčení nemohou ovlivnit optiku náhledu na azylový příběh žalobce.
30. Krajský soud nepovažuje za nutné podrobně se vyjadřovat k tvrzením o nárůstu případů mučení či nelidského zacházení vůči členům kurdského etnika v Turecku, ani o indiciích svědčících o odlišném přístupu policie a dalších složek státního aparátu jako orgánům ochrany práv vůči Kurdům. Žalobce k těmto tvrzením nenavrhoval žádné důkazy, tudíž krajský soud ani z jeho pohledu nepovažuje za sporná. Jak již krajský soud uvedl, v obecné rovině lze připustit řadu problémů, s nimiž se může příslušník kurdského etnika v Turecku setkat. V obecné rovině ale nejde o pronásledování kurdského etnika jako celku. Žalobce sám pak žádné takové zkušenosti nemá, neboť tureckými státními orgány nebyl pronásledován, ani uvězněn či mučen, ani se nestal obětí protikurdsky zaměřené trestné činnosti soukromých osob. Proto obecné problémy demonstrativně zmíněné v žalobě nelze vztahovat přímo k osobě žalobce a jeho azylovému příběhu. Žalobce nepochybně mohl tato tvrzení i podklady, z nichž čerpal, předložit žalovanému ve správním řízení a doplnit tak podklady pro rozhodnutí, což neučinil.
31. Ve třetí skupině žalobních námitek žalobce brojil proti posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany [§ 14 odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu]. Předně je třeba říci, že argumentace žalobce není nijak konkretizována a znovu opakuje obecná tvrzení o nepříznivé situaci kurdského etnika v Turecku, jimiž se krajský soud již zabýval. Pouze

z těchto premis žalobce dovozuje, že mu hrozí v Turecku vážná újma či mučení, anebo že by jeho případné vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Chybí tu jakákoliv spojitost s azylovým příběhem žalobce, který v době svého pobytu v Turecku nebyl nijak perzekuován státními orgány a není zjevný žádný důvod, pro nějž by se měl stát obětí takového postupu orgánů státní moci.

32. Ohledně argumentace rozporu s mezinárodními závazky krajský soud uvádí, že v současné době je výklad důvodu pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu vážné újmy spočívající rozporu s mezinárodními závazky České republiky předmětem přezkumu v rozšířeném senátu Nejvyššího správního soudu (viz k tomu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2022, č.j. 7 Azs 186/2022 - 19). I kdyby krajský soud v případě žalobce akceptoval v tomto usnesení vymezenou příznivější linii judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudky tohoto soudu ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011-55, ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012-28, ze dne 18. 6. 2021, č. j. 5 Azs 162/2020-47, a ze dne 25. 2. 2022, č. j. 5 Azs 82/2020-64), není ani z tohoto pohledu argumentace žalobce důvodná. Žalobce nemá v ČR žádnou rodinu ani jiné osobní a soukromé vazby, které by mu bránily se vrátit do země původu. Žalobce je také zdravou osobou a dle svých tvrzení netrpí žádnou chorobou, která by znemožnila jeho návrat. Žalobce vedl veškerý svůj soukromý a rodinný život v Turecku, kde to i podle svých slov „dobře zná“. Důvody, které mu znemožňují se tam navrátit, spočívají pouze v oblasti jeho pocitů plynoucích z jeho kurdské identity. Žalovaný nepochybil, pokud důvody pro udělení doplňkové ochrany ani z tohoto důvodu neshledal.
33. Krajský soud dodává, že nespátřuje nepřezkoumatelnost úvah žalovaného ohledně podmínek pro neudělení doplňkové ochrany ani v tom, že žalovaný – poněkud nepřiléhavě – citoval závěry rozsudku ESLP ve věci Costello-Roberts (stížnost č. 13134/87) týkající se mučení a nelidského zacházení, kterou lze přičíst na vrub mechanickému přepisu z jiných (vzorových) rozhodnutí žalovaného (viz k tomu obdobně rozsudek zdejšího soudu ze dne 12. 10. 2023, č. j. 33 Az 8/2022-60).
34. Ve čtvrté skupině žalobních námitek žalobce tvrdil, že se žalovaný dopustil procesního pochybení ohledně přiřazení tlumočníka z jazyka tureckého, ačkoliv žalobce tvrdí, že požadoval tlumočníka z jazyka kurdského.
35. Ze správního spisu k této žalobní námitce vyplývá, že proti tomuto postupu žalovaného též žalobce podal stížnost ze dne 27. 10. 2021, na kterou žalovaný odpověděl přípisem ze dne 16. 11. 2021. K této námitce krajský soud uvádí, že podle ustanovení § 22 odst. 1 zákona o azylu platí, že *„účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany má právo jednat v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Písemnosti vyhotovené v cizím jazyce je účastník řízení povinen předkládat v originálním znění a současně v překladu do jazyka českého; to neplatí, jde-li o písemnost vyhotovenou v jazyce, v němž jedná účastník podle věty první, nebo pokud ministerstvo takový překlad nevyžaduje.“* Z okolností plyne, že první pohovor byl veden za přítomnosti tlumočnice z jazyka tureckého. V rámci tohoto pohovoru žalobce zmínil, že nedokáže své emoce (ohledně odchodu z vlasti) sdělovat v tureckém jazyce. Žalobce také sdělil, že v dalším pohovoru dokáže v kurdštině své emoce lépe vyjádřit. Ze spisu však nejsou patrné žádné stopy „nátlaku“ na žalobce, aby souhlasil s vedením pohovoru v tureckém jazyce, pouze to, že žalobce při prvním pohovoru vyjádřil přání hovořit při případném doplňujícím pohovoru v kurdštině.

36. Jakkoliv žalovaný toto implicitní přání žalobce nerespektoval a doplňující pohovor byl proveden (přes v mezičase podanou stížnost žalobce) opět v jazyce tureckém, nepovažuje to krajský soud za procesní pochybení, které by zasáhlo do práva žalobce na tlumočnicka. Toto procesní právo nesahá tak daleko, aby zakládalo žalovanému povinnost respektovat jazykové preference žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Pokud žalobce rozumí a mluví více jazyky, a preferuje tlumočení do jednoho konkrétního z nich, pak je na něm, aby si eventuálně zvolil tlumočnicka na své náklady (§ 22 odst. 3 zákona o azylu).
37. V předmětné věci je zcela zřejmé, že žalobce turecký jazyk ovládá aktivně natolik, aby se jím dokázal o předmětu řízení zcela bez problémů dorozumět. V tomto jazyce též žalobce se žalovaným komunikoval i písemně (viz doplnění žádosti ze dne 21. 9. 2021). V prvním pohovoru jsou dokumentovány i námitky, které po přetlumočení obsahu protokolu žalobce proti jeho obsahu vznesl. Doplňující pohovor byl rovněž proveden za přítomnosti stejné tlumočnice, přičemž žalobce proti jeho obsahu nevznesl žádné námitky, přičemž sám uvedl, že kurdština je mu jazyk sice příjemnější, ale turecky mluví také velmi dobře a po celý život. Ve spisu je založen rovněž protokol sepsaný se žalobcem o výsledku v řízení o uložení správního vyhoštění ze dne 14. 9. 2021, z něhož plyne, že žalobce vypovídal rovněž za přítomnosti tlumočnice z tureckého jazyka, proti čemuž nic nenamítal. Krajský soud tedy hodnotí tuto žalobní námitku jako nedůvodnou (viz k tomu obdobně rozsudek zdejšího soudu ze dne 25. 10. 2022, č.j. 33 Az 40/2021-71).

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

38. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
39. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. listopadu 2023

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

